

Sygn. akt II CSK 199/18

POSTANOWIENIE

Dnia 31 sierpnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Roman Trzaskowski

w sprawie z powództwa E.J.

przeciwko C.J.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 31 sierpnia 2018 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powódki

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 19 października 2017 r., sygn. akt I ACa [...]/17,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od powódki na rzecz pozwanego kwotę 2700 (dwa
tysiące siedemset) zł z tytułu zwrotu kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 19 października 2017 r. Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację powódki E.J. od wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 25 kwietnia 2017 r. oddalającego - po ponownym rozpoznaniu sprawy - powództwo, w którym domagała się zasądzenia od pozwanego C.J. równowartości kwoty 40.000 euro wraz z ustawowymi odsetkami z tytułu zwrotu pożyczki.

W skardze kasacyjnej, w uzasadnieniu wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, powódka wskazała przyczynę kasacyjną określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Jej zdaniem, skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, zważywszy bowiem niekwestionowaną w sprawie okoliczność, że pozwany w swoim pisemnym oświadczeniu z dnia 28 września 2004 r. zobowiązał się do zapłaty na rzecz powódki kwoty 40.000 euro z tytułu ugodowego rozliczenia małżonków po ustaniu związku małżeńskiego, dokonanie takiego przysporzenia nie było podważane, a strony nie ujawniły żadnego innego majątku wspólnego, który miałby jeszcze podlegać podziałowi, ponad zwrot kwoty pieniężnej, której sprawa dotyczy, to po stronie pozwanej istniał ewentualny obowiązek wykazania, iż po złożeniu tego oświadczenia zaistniały takie okoliczności faktyczne, które zniosły lub ograniczyły jego obowiązek rozliczenia nakładów na jego majątek odrębny (art. 6 k.c. w związku z art. 232 k.p.c.). Wskazanie zatem przez Sąd Apelacyjny, że to powódka nie udowodniła swojego roszczenia jest oczywiście niezasadne z punktu widzenia przepisów procedury regulujących rozkład ciężaru dowodu oraz postępowania dowodowego, w świetle przepisów szczególnych regulujących postępowania działowe. Ponadto, skoro strony nie zgłaszały roszczeń do majątku wspólnego i nie wyrażały woli jego podziału, Sąd „dążąc do poszukiwania majątku wspólnego stron (...) w zasadzie próbował wyjść poza przedmiot orzekania określony w art. 321 k.p.c.”

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Z art. 398¹ § 1 k.p.c. wynika, że skarga kasacyjna przysługuje co do zasady od prawomocnych orzeczeń sądów drugiej instancji, a więc orzeczeń wieńczących dwuinstancyjne postępowanie sądowe, w którym sądy obu instancji dysponują

pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. Jednakże zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania tylko wtedy, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W zamyśle ustawodawcy skarga kasacyjna stanowi zatem nadzwyczajny środek zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym, w szczególności przez zapewnienie jednolitej wykładni i stosowania prawa. Wyłączną podstawą oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania są wskazane w niej przyczyny kasacyjne wraz z uzasadnieniem (art. 398⁴ § 2 k.p.c.).

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, powołując się na to, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., skarżący musi wykazać, iż zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2016 r., II CSK 94/16, nie publ.) oraz że w wyniku takiego naruszenia prawa zapadło w drugiej instancji orzeczenie oczywiście wadliwe (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 13 kwietnia 2016 r., V CSK 622/15, nie publ.; z dnia 2 czerwca 2016 r., III CSK 113/16, nie publ.; z dnia 27 października 2016 r., III CSK 217/16, nie publ.).

Sformułowane przez skarżącą zarzuty nie czynią zadość tym przesłankom, są bowiem oderwane od podstawy faktycznej i prawnej rozstrzygnięcia. Określając w sposób wiążący podstawę faktyczną żądania, powódka wskazywała - także na ostatniej rozprawie w dniu 11 kwietnia 2017 r. - że nie dochodzi rozliczenia nakładów poczynionych w trakcie małżeństwa z majątku wspólnego lub jej majątku osobistego na majątek osobisty pozwanego, lecz domaga się zasądzenia żądanej kwoty z tytułu zwrotu pożyczki (pożyczek), udzielonej pozwanemu przed zawarciem małżeństwa. W związku z tym Sądy uznały, że powódka nie udowodniła, iż pożyczyła pozwanemu kwotę dochodzoną pozwem.

W szczególności dowodem takim nie było oświadczenie pozwanego z dnia 28 września 2004 r., gdyż - w ocenie Sądów obu instancji - nie stanowiło ono uznania długu z tytułu pożyczki (pożyczek), a roszczenia powstałego w trakcie trwania małżeństwa z tytułu nakładów na majątek osobisty pozwanego. Wobec stanowczego określenia podstawy faktycznej żądania oraz wykazania przez pozwanego, że strony posiadają wspólny majątek, zgromadzony w czasie trwania małżeństwa, którego podziału nadal nie dokonały (ruchomości, oszczędności i nakłady na dom pozwanego), nie było zaś wystarczających podstaw do rozpatrzenia żądania na podstawie art. 45 k.r.o. (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2000 r., IV CKN 27/00, nie publ. oraz z dnia 29 maja 2014 r., V CZ 36/14, nie publ.).

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 w związku z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

jw

ał